

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 401/2010-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. septembra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť P. M., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9 So 162/2009 z 8. júna 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. M. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. júna 2010 doručená sťažnosť P. M., B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základných práv rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 9 So 162/2009 z 8. júna 2010.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ sa domáhal priznania invalidného dôchodku, čo mu však príslušnými orgánmi Sociálnej poisťovne, ako aj Krajským súdom v Bratislave bolo odmietnuté, pretože nespĺňal podmienky na jeho priznanie. S takýmto

tvrdením nesúhlasil, domáhal sa znaleckého posudku, preskúmania svojho zdravotného stavu a vyšetrenia nestrannými znalcami, pričom aj sám navrhol znalcov z príslušných odborov.

Na základe toho sa domáhal zrušenia označeného rozsudku najvyššieho súdu v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 7 Sd 119/2008-35 z 11. septembra 2009.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa toho ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, že rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 9 So 162/2009 z 8. júna 2010 došlo k porušeniu jeho práv.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu je dôvodom odmietnutia sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím alebo iným zásahom orgánu štátu do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej, ako aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (mutatis mutandis sp. zn. III. ÚS 138/02 a v ňom citovaná ďalšie judikatúra).

Ústavný súd vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru považuje za potrebné tiež pripomenúť, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 1/00).

Z obsahu sťažnosti vyplývalo, že sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva označeným rozsudkom najvyššieho súdu predovšetkým tým, že vo veci nedostatočne zistil skutkový stav a na základe toho vyvodil nesprávny právny záver.

Z odôvodnenia rozsudku najvyššieho súdu vyplýva:

„Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o zamietnutí žiadosti navrhovateľa o invalidný dôchodok.

Navrhovateľ sa domáhal priznania miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť nad 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Podľa kapitoly XV., oddiel E, položka 3 písm. b) prílohy č. 4 zákona pri degeneratívnych zmenách na chrbtici a medzistavcových platničkách s miernym funkčným postihnutím, s prejavmi nervového a svalového dráždenia, so slabosťou svalového korzetu, s obmedzením pohybu v postihnutom úseku je percentuálna miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť stanovená v rozpätí 25-35 %.

Degeneratívne zmeny na chrbtici a medzistavcových platničkách s trvalým ťažkým postihnutím funkcie a často recidivujúcimi, dlhotrvajúcimi prejavmi dráždenia nervov a svalov, s ťažkou poruchou statiky a dynamiky chrbtice, s výraznou poruchou svalového korzetu podmieňujú podľa kapitoly XV, oddielu E, položky 3, písm. c/ prílohy č. 4 zákona mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozpätí 40 – 50%.

Aj podľa názoru odvolacieho súdu posudkoví lekári v posudkoch vyhodnotili zdravotnú dokumentáciu navrhovateľa vrátane odborných vyšetrení a zohľadnili ním uvádzané zdravotné ťažkosti. Závery ich posudkov, čo do vyhodnotenia zdravotného stavu a určenia miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na 35%, nie sú v rozpore s nálezmi a závermi odborných lekárov. Navrhovateľ ani v odvolacím konaní neuviedol žiadne konkrétne skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov. Zo záverov z psychiatrického vyšetrenia počas hospitalizácie od 10. novembra 2009 do 9. decembra 2009 a 4. januára 2010 vyplýva, že navrhovateľ trpí pretrvávajúcou somatoformnou bolesťovou poruchou, bez bludov, myslenie má súvislé a bolesť je psychopatologickým príznakom, pričom psychické ochorenie je riešené ambulantne, medikamentózne. Ani v odvolacom konaní nebol preukázaný ťažký stupeň poškodenia chrbtice s výraznou poruchou svalového korzetu, ktorý by mohol byť hodnotený podľa kapitoly XV, oddielu E, položky 3 písm. c/ alebo d/ prílohy č. 4 zákona vyššou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Pokiaľ ide o požiadavku o posúdenie zdravotného stavu znalcom, ani odvolací súd nepovažoval za potrebné doplnenie dokazovania posudkom znalca, lebo hodnotenie zdravotného stavu navrhovateľa posudkovými lekármi nie je v rozpore so závermi z vyšetrení u odborných lekárov. Pokiaľ navrhovateľ v odvolaní namietal, že sa nemohol oboznámiť s posudkami posudkových lekárov, toto jeho tvrdenie odvolací súd nepovažoval za dôvodné, lebo mal

kedykoľvek možnosť nahliadnúť do spisu krajského súdu, robiť si z neho výpisky, prípadne po úhrade správneho poplatku požiadať o vyhotovenie fotokópií zo spisu. Nedôvodnou a pre rozhodnutie súdu irelevantnou námietkou je aj domnienka navrhovateľa, že v budúcnosti nebude mať nárok na invalidný dôchodok. Na doplnenie však odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že s účinnosťou od 1.januára 2010 bolo zmenené ustanovenia § 72 ods.1 zákona o sociálnom poistení o počte rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok.“

Podľa názoru ústavného súdu uvedený postup najvyššieho súdu pri odôvodňovaní svojho právneho záveru vo veci sťažovateľa nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny. Skutočnosť, že sa sťažovateľ so skutkovým hodnotením a následne s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným. V konečnom dôsledku však ústavný súd nie je opravným súdom skutkových a právnych názorov najvyššieho súdu. Ingerencia ústavného súdu do výkonu právomoci najvyššieho súdu je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecných súdov, ktoré sú „pánmi zákonov“, v zmysle citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor najvyššieho súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa ten natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu predmetný právny výklad najvyšším súdom takéto nedostatky nevykazuje, a preto bolo potrebné sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú odmietnuť.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. septembra 2010